

Japonsko: Nekonečné dluhy a trpká předzvěst finančního kolapsu

- CZ24 News | 22. května 2020

JAPONSKO: Původně jsem chtěl nazvat tyto řádky, snažící se připoutat pozornost k systémově významné Zemi vycházejícího slunce a tsunami na obzoru, *"Když se zblázní samuraj"*. Ale japonský název pro harakiri, rituální sebevraždu samuraje, dnes vyvolence systému, jako přiznání odpovědnosti za neúspěch vůči svému pánu, akt, kdy bezmezná loajalita maže vlastní mozkovou kapacitu i pud sebezáchovy, lépe vystihuje aktuální vývoj na japonských ostrovech. Článek si všimne pouze výseku ze současných japonských problémů a dovolí si opominout energetickou a ekologickou krizi způsobenou dosud nedořešenými a nekončícími problémy kolem fukušimské jaderné elektrárny, problémy s dodávkami ropy z Íránu a uhlí z Austrálie, problém stárnutí japonské populace ani spory s Čínou mající za hlavní cíl odvést pozornost od interních problémů. Tyto a další mají charakter dlouhodobých potíží, a také jejich řešení nebude otázkou pár let.

Chci psát o něčem aktuálním, z pohledu ekonomiky šíleném, přes vzdálenost země od Evropy mající přímý dopad na vývoj krize v Evropě i ve světě. Japonsko, coby stále ještě okupovaná země, zpívající věrně oblíbené písně Washingtonu a vlastníků Fedu, zřejmě dostala další významnou roli při obraně pevnosti jménem americký dolar. A samurajové se činí.

Kazatelé jediné finanční zglobalizované pravdy žijí již mnoho let ve skálopevném přesvědčení, že pro pilíře imperiálního systému, mezi které Japonsko patří a které disponují privilegiem tisku vlastní měny, je otázka zadlužení státu nonšalantně nepodstatnou. Někdo na finančních nebesích prostě usoudil, že takové země se prostě do dluhové pasti nemohou dostat. A minimálně od Lehmanova okamžiku v roce 2007 tahle mantra ovládá akademické ekonomy, investory, tedy spekulaci, je i kompasem pro vystresované servisní elity a loajální úředníčky od USA, přes Evropu, Čínu po Japonsko. A nyní se stalo něco, co může toto dogma, připomínající tvrzení o placatém světě a jeho konci za mysem Finistere, doslova postavit na hlavu a způsobit finanční tsunami, které propláchně svět a i zbytek váhajících přesvědčí o tom, že ruina USD je oním propagovaným „bezpečným přístavem“ pro investory a spořivé pěšáky celého světa. Dosud podstupovaly „stres testy“ (ať si již o jejich provedení myslíme cokoli) jen bankovní instituce – jdeme o level výš – stres test podstoupí celá země, a ne jen tak nějaký Kypr, Japonsko, povadlá reklama na ekonomický zázrak 70. a 80. let minulého století!

Po skoro 20 let se celá plejáda japonských místodržících a centrálních bankéřů snaží, evidentně neúspěšně, znovu oživit ekonomiku a nastartovat opět exportní ekonomiku rozpočtových přebytků – považte čím: Strategiemi kvantitativního uvolňování (QE), cpaním ničím nekrytých peněz do ekonomiky s cílem inflací nafouknout ceny na finančních trzích, které padly v roce 1990 při propíchnutí bubliny na japonských finančních trzích. Ať dělali, co dělali, ať tiskli bankovky jak tiskli, ekonomika jim nevěnovala pozornost. Na bouřlivý rozvoj ekonomiky v 45 letech po 2. světové válce (financovaný a umožněný Američany a Evropou) prostě šéfové Japonska nebyli schopni navázat. Z bývalé slávy zbývá málo, po dvě dekády lze japonskou ekonomiku charakterizovat jako ekonomiku přízraků, nízkého, pokud nějakého růstu, stagnace a... explozivního nárůstu zadlužení japonského státu i privátního byznysu. Zapomene-li na ten privátní dluh, ten státní dosahuje dnes přes 12 bilionů USD, což představuje něco mezi 225 a 245 % HDP. Ta vyšší cifra je odhad MMF pro konec roku 2013. Představuje to světový primát ve zadlužení státu. Že cca 97% z této částky dluží japonský stát svým vlastním občanům a jejich důchodovým fondům, úsporám, může zklidnit jen chicagského akademika, neb default státu by u velkých japonských finančních institucí kapitálově kontrolovaných ze Západu způsobil doslova Boží dopuštění. (na tom velkém B trvám) a celý japonský národ poslal o

celou epochu zpět. **Japonský stát již nyní utrácí 25 procent daňových výběrů na splátky úvěrů!!!**

A teď to přijde. Negativní inflace (tedy deflace) cen činí život pro japonskou ulici snesitelnější (při absenci nárůstu nezaměstnanosti), protože si ti neprivilegovaní koupí za své jeny více produktů základního spotřebního koše. Deflaci nenávidí banky a jimi vlastněný stát. Inflace je přece dodatečné zdanění práce bankami. A daňové výběry též nerostou, jak by bylo potřeba. Úroky zanedbatelné – je s tím nutno cosi radikálního udělat, čert s onou ulicí!

A tak, po několika „příliš levicových a sociálně odpovědných“ vládách přichází na scénu nový, vyvolený šerif.

Jmenuje se Shinzo Abe a k jeho premiérské ruce dostane banksterského kormidelníka Harukiho Kurodu ve funkci šefa japonské centrální banky (BoJ). Oba svorně zastávají názor, že Japonsko potřebuje koňskou dávku medicíny, co nefungovala 20 let v Japonsku, od roku 2007 v USA a částečně ani v Evropě. Usoudili, že ti před nimi byli břídilové a koňská dávka nových dluhů rozpohybuje japonskou ekonomiku. Dogma Über Alles!

Finanční trh, který rád věří tomu, čemu chce sám věřit, a pro který jsou výsledovky a vykázané zisky spekulantů měřítkem zdraví ekonomiky i státu, reagoval s rychlostí blesku. Již při prvních zprávách, že by mohl Abe a jeho strana vyhrát v posledních volbách, NIKKEI (a to se ještě nic nedělo) vystřelil z úrovně 8200-9400 na 10000. V okamžiku uvedení Abeho na stolec dne 26. prosince 2012 euforie pokračovala a k 2. dubnu 2013 překročil NIKKEI hranici 12000. Opačným směrem se obrátil jen, který již ztratil vůči USD více než 20 % od počátku roku 2012, z toho 12 % od počátku roku 2013. To nejen významně uškodilo, ukouslo z krajíce vítězům na NIKKEI, ale hrozí destabilizací celého, již tak oslabeného globálního měnového systému. Někteří analytici označují dopady Abeho politiky za vyhlášení „horké války“, nového, daleko nebezpečnějšího stádia stávající globální měnové války, nazývané často soutěží v kompetitivní devalvaci měn států založených na exportním modelu.

Pak přišel okamžik, na který spekulace čekala. 4. dubna 2013 pan Kuroda sdělil národu i světu, že éra poklesu cen skončila, že BoJ učiní cokoli myslitelného k nastartování inflace alespoň na úroveň 2 % (tedy dvou „oficiálních“ procent). Splnil tak jeden z Abeho volebních slibů. (Byla řeč o nezávislosti centrálních bank? Ale na kom....). A k naplnění tohoto příslibu povolal zbraň masové destrukce. Vláda začala tisknout jen jak šílená, rozhodnutá **zvýšit objem jenů v oběhu na dvojnásobek. Aplaus v koridorech moci.** NIKKEI vyšplhal okamžitě na svůj rekord posledních 4,5 let. Byť všechny Abeho nové papírky ještě ani nejsou na světě, reálný efekt nikde, Japonsko dosáhlo dalšího světového rekordu – jeho burza zaznamenala 50% nárůst ze méně než jeden rok. Tuhle spekulativní bonanzu ale bude muset někdo zaplatit a cena nebude malá.

Jak již jsem se zmínil, Japonsko platí na úrocích ze svého státního dluhu 25 % daňových výběrů při jedné z nejnižších úrokových sazeb ve světě. Desetiletá obligace nese 0,6 % úroku ročně, pětiletá kolem 0,22 %. Pokud chicagští svazáci v kimonu splní svůj závazek a inflace dosáhne 2 %, splátky úroků se zvýší cca trojnásobně. Co pak se státem, který na úrocích ročně přijde o 50 a více procent vybraných daní? Tsunami je proti dopadům takové politiky prd. Spraví tohle seppuku pár zaprodanců?

Je tu ale ještě jeden aspekt, se kterým zastánci jediné pravdy evidentně nepočítají, a nebo je jim to jedno, protože už ví, jak to asi všechno dopadne. A to stárnutí populace přináší klesající míru úspor, zmenšování trhu státních obligací, a nízké výnosy na vkladových či depozitních účtech japonských bank přinášejí stále větší ochotu Japonců utíkat za vyšším výnosem a bezpečností úspor mimo vlastní ostrovy.

Strmý pád směnného kurzu jenu způsobil dilema i mezi věřícími kartelové mantře. IMF Lagardová i Ben Fed Bernanke Abemu zatleskali (jak by ne, dělá to, co oni sami, jen ve větším). Ale to, co by u nekamarádů bylo hrdelním zločinem, zasluhujícím zbombardování do doby kamenné – manipulace měnovými trhy – je vykladači slova Božího označeno za fajn, pokud není cílem poškodit konkurenci. Schizofrenie na druhou.

Abe ale ještě nevyčerpal arzenál nukleární změny. Abe se bolševicky pustil do války i v oblasti fiskální, rozpočtové. Jeho Liberálně demokratická strana přichází s programem stimulů na výstavbu a rekonstrukci japonské infrastruktury v objemu 2,4 bilionu USD v průběhu příštích 10 let. Abychom nevypadli z kontextu – **to představuje 40 % stávajícího HDP Japonska!!!**

Člověk nemusí být úplně expert na ekonomiku, aby pochopil, že když něco nefunguje po 20 let, a nyní, jak potvrzeno i celosvětově – že pokračování na špatné cestě zesíleným pochodem vede ke katastrofě. Přesto japonské elity k tomu útesu a ostrí rituálního meče sprintují. Národ, který ukázal světu hospodářský zázrak, nemůže být hloupý a posedlý touhou po sebedestrukci. Je nepochybné, že nejsou pány svého osudu a u hlavy mají pistoli.

Žádný soudný člověk nemůže čekat, že když Japonci zdvihnete životní náklady, bude víc šetřit, víc kupovat téměř nulový zisk nesoucí státní obligace, zvýší svoji spotřebu a tím i výkonnost svojí ekonomiky. A Abe tvrdí – zdvihnu vám ceny všeho, a všechno bude fajn! Chudí do této rovnice, do toho modelu prostě nepatří, nejsou hodni jedné myšlenky, jediného ohledu.

Abeho sen vstupuje na ulici. McDonald´s již avizoval zvýšení cen svých hambáčů o 20-25 %. Na ulici se budou určitě radovat, léta poklesu cen o cca 0,1 % ročně – to už byla nuda. Něco se konečně děje. I léta masových výjezdů do zahraničí končí, i v Praze se stane Japončík s foťákem na prsou raritou. Idea za Abeho plánem je zázračná – je třeba ihned vyrazit do supermarketů a platit víc, dokud je za co, dokud na to máme. S nárůstem splátek dluhů si nedělejte starosti – to je daleko, vy žijte teď.

Jako by klesající přínos politiky QE s každou novou vlnou stimulu (končícího v bankách) nebyl Fedem dostatečně prokázán, jako by Japonsko za sebou nemělo 2 ztracené dekády bez růstu, ve stagnaci. Teď nám všem samurajové chtějí dokázat, že se všichni mýlíme. Dávají nám rychlokurs o schopnost grandiózní akumulace dluhu nastartovat ekonomiku uprostřed světové finanční a hospodářské krize! Sledujme ten ohňostroj, nebude trvat dlouho, a uvidíme skrz dým japonské slunce – zapadat A svět bude sledovat důkaz, že inflace má svoje fatální limity, a zatímco vyhovuje banksterům, reálnou ekonomiku, její růst a spotřebu zabíjí.

Proč tolik slov o vzdálené zemi a dějích? Inu vše souvisí se vším. A světová hospodářská krize je v režii banksterského kartelu, v němž Bank of Japan hraje zdaleka ne poslední housle. Ta Abeho estráda sice probíhá v Japonsku, ale tlaková vlna vymlátí tabulky až v Praze. Samé experimenty, a žádný funkční a všeobecně prospěšný. Samá reforma a výsledek? Bordel. Pán to má asi v platném modelu.